

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (sedmi senat)

z dne 13. marca 2014*

„Območje svobode, varnosti in pravice — Sodna pristojnost v civilnih in gospodarskih zadevah — Uredba (ES) št. 44/2001 — Posebne pristojnosti — Člen 5, točki 1 in 3 — Tožba za ugotovitev civilnopravne odgovornosti — Pogodbena ali deliktna narava“

V zadevi C-548/12,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Landgericht Krefeld (Nemčija) z odločbo z dne 27. septembra 2012, ki je prispela na Sodišče 30. novembra 2012, v postopku

Marc Brogsitter

proti

Fabrication de Montres Normandes EURL,

Karstenu Fräßdorfu,

SODIŠČE (sedmi senat),

v sestavi J. L. da Cruz Vilaça, predsednik senata, J.-C. Bonichot (poročevalec) in A. Arabadžiev, sodnika,
generalni pravobranilec: N. Jääskinen,

sodna tajnica: A. Impellizzeri, administratorica,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 28. novembra 2013,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- M. Brogsitter sam, odvetnik,
- za Fabrication de Montres Normandes EURL in K. Fräßdorfa A. Mansouri, odvetnik,
- za portugalsko vlado L. Inez Fernandes in S. Nunes de Almeida, agenta,
- za Evropsko komisijo W. Bogensberger in A.-M. Rouchaud-Joët, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

* Jezik postopka: nemščina.

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 5, točka 1, Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 4, str. 42).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med M. Brogsittrom s stalnim prebivališčem v Kempnu (Nemčija) ter Fabrication de Montres Normandes EURL (v nadaljevanju: Fabrication de Montres Normandes), družbo s sedežem v Brionneu (Francija), in K. Fräßdorfom s stalnim prebivališčem v Neuchâtelu (Švica) zaradi zahtevkov, ki jih je M. Brogsitter z različnimi nameni vložil zaradi škode, ki naj bi mu nastala zaradi ravnanj, ki se štejejo za nelojalno konkurenco.

Pravni okvir

- 3 Člen 1(1) Uredbe št. 44/2001 določa:

„Ta uredba se uporablja v civilnih in gospodarskih zadevah ne glede na naravo sodne oblasti. Zlasti ne zajema davčnih, carinskih ali upravnih zadev.“

- 4 Člen 2(1) Uredbe št. 44/2001 določa:

„Ob upoštevanju določb te uredbe so osebe s stalnim prebivališčem v državi članici ne glede na njihovo državljanstvo tožene pred sodišči te države članice.“

- 5 Člen 5 Uredbe št. 44/2001 določa:

„Oseba s stalnim prebivališčem v državi članici je lahko tožena v drugi državi članici:

1. (a) v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti;
- (b) za namene te določbe in razen, če ni drugače dogovorjeno, je kraj izpolnitve zadevne obveznosti:
  - v primeru prodaje blaga kraj v državi članici, kamor je bilo v skladu s pogodbo blago dostavljeno ali bi moralo biti dostavljeno,
  - v primeru opravljanja storitev kraj v državi članici, kjer so bile v skladu s pogodbo storitve opravljene ali bi morale biti opravljene;
- (c) če se ne uporabi pododstavek (b), potem se uporabi pododstavek (a);

[...]

3. v zadevah v zvezi z delikti ali kvazidelikti pred sodišči kraja, kjer je prišlo ali kjer grozi škodni dogodek;

[...]“

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 6 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da M. Brogsitter prodaja luksuzne zapestne ure. Leta 2005 je z urarskim mojstrom K. Fräßdorfom, ki je imel takrat stalno prebivališče v Franciji, sklenil pogodbo, na podlagi katere se je ta zavezal, da bo na račun M. Brogsitterja izdelal urne mehanizme za luksuzne zapestne ure, namenjene serijski prodaji. K. Fräßdorf je svojo dejavnost opravljal pri Fabrication de Montres Normandes, družbi, v kateri je bil edini družbenik in poslovodja. K. Fräßdorf ima od leta 2010 stalno prebivališče v Švici.
- 7 M. Brogsitter se je zavezal pokriti vse stroške, povezane z izdelavo dveh urnih mehanizmov, ki sta bila predmet te pogodbe.
- 8 K. Fräßdorf in družba Fabrication de Montres Normandes sta sočasno z izdelavo teh dveh mehanizmov izdelala tudi druge urne mehanizme ter ohišja in številčnice, ki sta jih v svojem imenu predstavila na svetovnem sejmu ur v Baslu (Švica) aprila in maja 2009. Tržila sta jih v svojem imenu in na svoj račun, pri čemer sta te proizvode oglaševala na spletni strani v nemškem in francoskem jeziku.
- 9 M. Brogsitter meni, da sta toženi stranki z zadnjenavedenimi dejavnostmi kršili svoje pogodbene obveznosti. Trdi, da sta se K. Fräßdorf in družba Fabrication de Montres Normandes zavezala, da bosta delala izključno zanj, in da zato nista smela v svojem imenu in na svoj račun niti izdelovati niti uporabljati urnih mehanizmov, ne glede na to, ali so enaki tistim, ki so bili predmet te pogodbe.
- 10 M. Brogsitter predlaga naložitev opustitve spornih dejavnosti in plačilo odškodnine iz naslova deliktne odgovornosti njegovih sopogodbencev na podlagi – v okviru nemške zakonodaje – zakona o preprečevanju nelojalne konkurence (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb) in člena 823(2) civilnega zakonika (Bürgerliches Gesetzbuch), pri čemer trdi, da sta toženi stranki s svojim ravnanjem kršili poslovno skrivnost, posegli v poslovanje njegovega podjetja, goljufali in zlorabili zaupanje.
- 11 Toženi stranki sta predlagali zavrnitev tožbe. Vložili sta tudi nasprotno tožbo, v okviru katere sta navedli, da so sporni kalibri vsekakor različni od tistih, ki so bili predmet pogodbe, in da niso bili predmet izključne pravice. Toženi stranki sta podali tudi ugovor nedopustnosti, ki se nanaša na to, da naj bi bila za obravnavo vseh zahtevkov M. Brogsitterja v skladu s členom 5, točka 1, Uredbe št. 44/2001 krajevno pristojna le francoska sodišča, ker naj bi bila tako kraj opravljanja storitve, ki je predmet sporne pogodbe, kot kraj domnevno škodnega dogodka v Franciji.
- 12 Zoper družbo Fabrication de Montres Normandes je bil med postopkom začel stečajni postopek. Stečajni upravitelj, imenovan v Franciji, je za nadaljevanje postopka pooblastil zastopnike toženih strank.
- 13 Iz predložitvene odločbe je prav tako razvidno, da je Oberlandesgericht Düsseldorf (višje deželno sodišče v Düsseldorfu) s sodbo z dne 5. oktobra 2011 že odločilo o pritožbi zoper prvo sodbo Landgericht Krefeld, ki se je izreklo za krajevno nepristojno. Oberlandesgericht Düsseldorf je presodilo, da je bilo prvostopenjsko sodišče glede spora, ki poteka pred njim, mednarodno pristojno na podlagi člena 5, točka 3, Uredbe št. 44/2001 le za obravnavo deliktne zahtevke, ki jih je vložil M. Brogsitter. Drugi zahtevki pa naj bi spadali med „zadeve v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu člena 5, točka 1, te uredbe in bi jih bilo treba vložiti pri francoskem sodišču.
- 14 Landgericht Krefeld se kljub temu sprašuje, ali je ob upoštevanju okoliščin obravnavane zadeve in zlasti obstoja pogodbe med strankami v sporu treba šteti, da zahtevki za ugotovitev odgovornosti, o katerih odloča, spadajo tudi med „zadeve v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu člena 5, točka 1, Uredbe št. 44/2001 in je zato zanje pristojno francosko sodišče.

- 15 V teh okoliščinah je Landgericht Krefeld prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali je treba točko 1 člena 5 Uredbe [št. 44/2001] razlagati tako, da lahko vlagatelj zahtevka, ki trdi, da je oškodovan zaradi [...] ravnanja [nelojalne konkurence] svoje pogodbenne stranke s sedežem v drugi državi pogodbenici, ki ga nemško pravo opredeljuje kot delikt, zoper to osebo uveljavlja pogodbene zahtevke tudi takrat, kadar se v svoji tožbi v zvezi z zahtevkom sklicuje na deliktno podlago?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 16 Predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je glede zahtevkov za ugotovitev civilne odgovornosti, kakršni so ti v postopku v glavni stvari, ki so po nacionalnem pravu deliktne, vseeno treba šteti, da spadajo med „zadeve v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu člena 5, točka 1(a), Uredbe št. 44/2001, in to ob upoštevanju pogodbe med strankami v postopku v glavni stvari.
- 17 Najprej je treba kot neutemeljen zavrniti ugovor nedopustnosti, ki ga je podal M. Brogsitter in v skladu s katerim je to vprašanje brezpredmetno, ker bi bilo treba predložitveno sodišče vsekakor šteti za krajevno pristojno na podlagi člena 5, točka 1(b), Uredbe št. 44/2001, ki se nanaša na pogodbe o prodaji blaga, ali člena 5, točka 3, te uredbe. Ta utemeljitev se namreč nanaša samo na razlago, ki jo je treba podati glede določb prava Unije, ki se obravnavajo v postopku v glavni stvari, in zato ni razlog za nedopustnost vprašanja za predhodno odločanje.
- 18 Nato je treba opozoriti, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je treba izraza „zadeve v zvezi s pogodbenimi razmerji“ in „zadeve v zvezi z delikti ali kvazidelikti“ v smislu točk 1(a) in 3 člena 5 Uredbe št. 44/2001 razlagati samostojno, predvsem s sklicevanjem na sistematiko in cilje te uredbe za zagotovitev njene enotne uporabe v vseh državah članicah (glej zlasti sodbo z dne 18. julija 2013 v zadevi ÖFAB, C-147/12, točka 27). Zato ju ni mogoče razumeti tako, da napotujeta na kvalifikacijo pravnega razmerja, obravnavanega pred nacionalnim sodiščem, v veljavnem nacionalnem pravu.
- 19 Poleg tega, ker Uredba št. 44/2001 glede odnosov med državami članicami nadomešča Konvencijo z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 1972, L 299, str. 32), kakor je bila spremenjena z zaporednimi konvencijami o pristopu novih držav članic k tej konvenciji (v nadaljevanju: Bruseljska konvencija), razlaga, ki jo je Sodišče podalo glede določb Bruseljske konvencije, velja tudi za določbe te uredbe, kadar je mogoče določbe teh predpisov šteti za enakovredne (zgoraj navedena sodba ÖFAB, točka 28). To velja za točki 1(a) in 3 člena 5 te uredbe glede na točki 1 in 3 člena 5 Bruseljske konvencije (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo ÖFAB, točka 29).
- 20 V zvezi s tem iz ustaljene sodne prakse izhaja, da zadeve „v zvezi z delikti ali kvazidelikti“ v smislu člena 5, točka 3, Uredbe št. 44/2001 zajemajo vsak zahtevok, ki se nanaša na odgovornost tožene stranke in se ne navezuje na „zadeve v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu člena 5, točka 1(a), te uredbe (glej v tem smislu zlasti sodbo z dne 27. septembra 1988 v zadevi Kalfelis, 189/87, Recueil, str. 5565, točka 17).
- 21 Za ugotovitev narave zahtevkov za ugotovitev civilne odgovornosti, vloženih pri predložitvenem sodišču, je zato najprej treba preveriti, ali so ti ne glede na njihovo kvalifikacijo v nacionalnem pravu pogodbene narave (glej v tem smislu sodbo z dne 1. oktobra 2002 v zadevi Henkel, C-167/00, Recueil, str. I-8111, točka 37).
- 22 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da so stranke iz postopka v glavni stvari v pogodbenem razmerju.

- 23 Zato zgolj okoliščina, da ena od pogodbenih strank vloži tožbo za ugotovitev civilne odgovornosti zoper drugo pogodbeno stranko, ne zadostuje za to, da bi ta tožba spadala v „zadeve v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu člena 5, točka 1(a), Uredbe št. 44/2001.
- 24 Tako je, le kadar se očitano ravnanje lahko šteje za neizpolnitev pogodbenih obveznosti, kot jih je mogoče opredeliti glede na predmet pogodbe.
- 25 Tako bo *a priori* v primeru, kadar je razlaga pogodbe, ki toženo stranko povezuje s tožečo stranko, očitno nujna za ugotovitev zakonitosti ali pa nezakonitosti ravnanja, ki ga druga očita prvi.
- 26 Predložitveno sodišče mora zato ugotoviti, ali je namen zahtevkov tožeče stranke v postopku v glavni stvari povračilo škode, za katero je mogoče upravičeno šteti, da izhaja iz kršitve pravic in obveznosti iz pogodbe med strankami v postopku v glavni stvari, zaradi česar bi bilo upoštevanje pogodbe za odločitev o tožbi nujno.
- 27 Če je tako, se ti zahtevki navezujejo na „zadeve v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu člena 5, točka 1(a) Uredbe št. 44/2001. Če pa ni tako, je treba šteti, da spadajo med „zadeve v zvezi z delikti ali kvazidelikti“ v smislu člena 5, točka 3, Uredbe št. 44/2001.
- 28 Navesti je treba tudi, da je v prvem primeru krajevno pristojnost v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji treba določiti v skladu z naveznimi okoliščinami, določenimi v členu 5, točka 1(b), Uredbe št. 44/2001, če je pogodba iz postopka v glavni stvari pogodba o prodaji blaga ali opravljanju storitev v smislu te določbe. Kot določa člen 5, točka 1(c), Uredbe št. 44/2001, je treba namreč le v primeru, v katerem pogodba ne spada v nobeno od obeh kategorij, sodno pristojnost določiti v skladu z navezno okoliščino, določeno v členu 5, točka 1(a), Uredbe št. 44/2001 (glej v tem smislu sodbi z dne 23. aprila 2009 v zadevi Falco Privatstiftung in Rabitsch, C-533/07, ZOdl., str. I-3327, točka 40, in z dne 19. decembra 2013 v zadevi Corman-Collins, C-9/12, točka 2).
- 29 Zato je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je glede zahtevkov za ugotovitev civilne odgovornosti, kakršni so ti iz postopka v glavni stvari, ki so po nacionalnem pravu deliktne, vseeno treba šteti, da spadajo med „zadeve v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu člena 5, točka 1(a), Uredbe št. 44/2001, če se očitano ravnanje lahko šteje za neizpolnitev pogodbenih obveznosti, kot jih je mogoče opredeliti glede na predmet pogodbe.

Stroški

- 30 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (sedmi senat) razsodilo:

Glede zahtevkov za ugotovitev civilne odgovornosti, kakršni so ti iz postopka v glavni stvari, ki so po nacionalnem pravu deliktne, je vseeno treba šteti, da spadajo med „zadeve v zvezi s pogodbenimi razmerji“ v smislu člena 5, točka 1(a), Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, če se očitano ravnanje lahko šteje za neizpolnitev pogodbenih obveznosti, kot jih je mogoče opredeliti glede na predmet pogodbe.

Podpisi